

ПІДГОТОВКА КЕРІВНИКІВ ПРОФЕСІЙНО-ТЕХНІЧНИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ ДО ВПРОВАДЖЕННЯ ІННОВАЦІЙНИХ МЕТОДІВ УПРАВЛІННЯ

Лариса Петренко,
вчений секретар Інституту
професійно-технічної освіти,
НАПН України,
доктор педагогічних наук,
старший науковий співробітник

Однією з ключових реформ сучасної України є децентралізація влади, без якої неможливо запровадження економічних реформ, спрямованих на економічне зростання регіонів, залучення інвестицій для розвитку інфраструктурних об'єктів. Влада делегує значну частину повноважень на рівень, максимально наближений до громадян – територіальним громадам, а разом з ними і відповідальність за власний розвиток.

Упродовж 2015 року можна було спостерігати активну діяльність законодавчих і управлінських органів влади щодо створення законодавчої бази реформування освітянської галузі, зокрема, вносилися пропозиції місцевих органів виконавчої влади та місцевого самоврядування, об'єднань роботодавців та профспілок, керівників навчальних закладів і установ професійно-технічної освіти в проекти Законів України: «Про освіту» та «Про професійну освіту». Сьогодні можна констатувати, що, на жаль, удосконалюються діючі механізми і закладаються нові для реалізації державної політики та правових відносин у сфері управління зі значним запізненням. Слід зазначити, що недостатньо уваги приділяється створенню умов для оперативності прийняття управлінських рішень щодо модернізації ПТО та її фінансового забезпечення, посилення ролі місцевих органів виконавчої влади та місцевого самоврядування у формуванні робітничого потенціалу країни з максимальним врахуванням потреб регіонів у кваліфікованих робітничих кадрах. У зв'язку з цим залишається не розбудованим нормативно-правове поле розвитку професійно-технічних навчальних закладів для подальшої діяльності в умовах децентралізації влади.

Треба зазначити, що і місцеві органи влади також виявляється не готові до виконання поставлених перед ними завдань.

В аналітичних матеріалах Міністерства освіти і науки України за результатами вивчення регуляторного впливу шляхом внесення змін у деякі законодавчі акти щодо ПТО експерти виокремили переваги децентралізованої системи професійно-технічної освіти, а саме: делеговані функції та повноваження уможливають гнучке пристосовування системи до регіональних потреб з урахуванням місцевих демографічних та соціально-економічних тенденцій, культурних традицій та звичаїв, забезпечать кращий доступ до професійно-технічної освіти; місцеві органи влади, роботодавці, інші соціальні партнери та зацікавлені сторони будуть ширше залучатися до підготовки робітничих кадрів, у результаті чого одержать змогу впливати на економічний ефект і якість цього процесу, що мотивуватиме їх надавати більше підтримки і фінансових ресурсів; підвищиться відповідальність керівників різного рівня управління в системі ПТО перед місцевою громадою, зацікавленими сторонами та замовниками і споживачами освітніх послуг в силу своєї підконтрольності їм [1].

Однак, висновок, зроблений експертами в аналітичній довідці Міністерства освіти і науки України: перешкод для реалізації норм регуляторного акту (йдеться про Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо професійно-технічної освіти») «у разі його прийняття немає» виявився помилковим. Більш того аналітики завірили: «Ризик впливу зовнішніх та внутрішніх чинників на дію регуляторного акта відсутній» [1]. Зараз ця помилка може коштуватиме державі руйнації системи професійно-технічної освіти, а ті підприємства, які працюють на даний час і, планується будувати в регіонах, залишаться без кваліфікованих робітничих кадрів.

За результатами дослідження проблем теорії та практики децентралізації управління ПТО наукові співробітники Інституту професійно-технічної освіти НАПН України вказували на неоднозначність

впливу принципу децентралізації на підпорядковану систему (В. Болгаріна, В. Григор'єва, Л. Онищук, Л. Петренко, В. Свистун). Очевидно, що найбільшу загрозу становить невідповідність управлінських кадрів на усіх рівнях ієрархії управління, недостатність практичного досвіду помножену на страх перед невизначеністю, відсутність мотивації до змін тощо. У зв'язку з цим актуалізується необхідність організації навчальних семінарів, тренінгів, воркшопів для різних категорій менеджерів освіти, а також розроблення науково-методичного супроводу процесу децентралізації управління ПТО, дослідження управлінських проблем в умовах осучаснення вітчизняної освіти. При цьому особливої уваги потребують проблеми розвитку методології самостійного визначення перспективних цілей функціонування й розвитку ПТНЗ, що «продиктовано сучасними ринковими умовами, де знання й освітні послуги є повноцінним товаром» [2, с. 1].

Література

1. Аналітична довідка Міністерства освіти і науки України «Аналіз регуляторного впливу проекту Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо професійно-технічної освіти». – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: old.mon.gov.ua/.../doc_analiz_23_03_2015.doc
2. Савченко С.О. Моделі інноваційного управління вищим навчальним закладом: автореф. дис. ... на здобуття наук. ступеня д. економ. наук: спец. 08.00.11 – математичні методи, моделі та інформаційні технології в економіці / Сергій Олегович Савченко; Донецький національний ун-т; Донецьк, 2010. – 32 с.